

Prodass in Asten

Achtergronden voor het SHP

De afgelopen jaren is duidelijk geworden dat ontwikkelingen in de samenleving zich razendsnel voltrekken; maatschappelijk, wettelijk en lokaal. Samen met verwachtingen van ouders en kinderen leidt dit tot wijzigingen in de positie van onderwijs, opvang en zorg. De maatschappij eist gerichte investeringen in kwaliteit met het belang van het kind in zijn maatschappelijke context centraal. Daarnaast leiden bevolkingsdaling en ontgroening tot vermindering en verandering van de vraag naar voorzieningen. Overheden en maatschappelijke partners hebben tegelijkertijd een kleiner budget beschikbaar om deze taken waar te maken.

Van onderwijzen naar ontwikkelen van het individuele kind: het kind centraal

De school is niet langer een plaats waar enkel overdracht van kennis aan groepen kinderen plaatsvindt, maar ook een plaats waar kinderen en jongeren vaardigheden en talenten ontwikkelen. Onderwijs, peuterspeelzaalwerk, kinderopvang en andere partners bieden meer ontplooiingsmogelijkheden voor kinderen en zijn georganiseerd vanuit de vraag, dan wel de behoefte van het kind.

Eigentijdse vaardigheden & eigentijds onderwijs

De veranderende maatschappij en economie alsmede de steeds verdergaande technologische ontwikkelingen vragen nieuwe, 21e eeuwse vaardigheden. Naast taal en rekenen richt het onderwijs zich op competenties als samenwerken, creativiteit, digitale vaardigheden, probleemoplossend vermogen en sociale vaardigheden.

Methodische vernieuwingen en differentiaties

Scholen bieden differentiatie in het aanbod van onderwijs en andere daarop aansluitende (kind)diensten. Verscheidenheid wordt niet langer meer uitsluitend inhoud gegeven in denominatie, maar meer in pedagogisch/didactische concepten en accentverschillen op bijvoorbeeld sport, ICT, techniek, internationaal profiel, kunst en/of cultuur. Ouders en kinderen kunnen onderwijs kiezen dat het beste past bij de specifieke kenmerken en talenten van het kind.

Complete, doorlopende en passende ontwikkelingslijn

Een school staat midden in de maatschappij en fungeert steeds vaker als centrale schakel tussen de instellingen die van belang zijn voor de ontwikkeling van een kind. De samenwerkende instellingen bieden voor alle kinderen een samenhangend aanbod van opvang, educatie, zorg, ondersteuning en vrije tijd.

Ook de doorlopende leerlijn tussen primair en voortgezet onderwijs vraagt daarbij om aandacht. Samenwerken met en delegeren aan professionals. Inhoudelijke en functionele ketensamenwerking van onderwijsinstellingen en andere kindpartners krijgt nieuwe vorm, afhankelijk van lokale behoeften en omstandigheden. Ketenpartners functioneren vanuit de doelstellingen van geïntegreerd jeugdbeleid samen met de gemeente als een netwerk dat signaleert en begeleidt, dat expertise inzet en dat informatie doelgericht met elkaar uitwisselt.

School krijgt een grotere rol in dagbesteding leerling

De school is niet alleen de plek waar onderwijs wordt gegeven, maar heeft ook buiten schooltijd een rol in de dagbesteding van de leerling vanuit naschoolse activiteiten (onderwijs gebonden zoals huiswerkbegeleiding, maar ook qua ontplooiing en verrijking, bijvoorbeeld: een schoolorkest, schoolmusical, schaakclub, sportactiviteiten in de gymzaal).

Sociaal-maatschappelijke betrokkenheid: brede vorming & relatie met omgeving

Het kind participeert in de samenleving en wordt daar ook mede gevormd. Kinderen leren levensbreed, binnen en buiten school. De school gaat om die reden interactie aan met de maatschappelijke omgeving. Dit gebeurt bijvoorbeeld door het verbinden van onderwijs met andere beleidsprogramma's of samenwerking met het verenigingsleven in het kader van verlengde schooldagactiviteiten, gezondheid en sport.

Her-allocatie middelen

Bij een schaarste van middelen en een afname van de populatie is het kiezen van de juiste locatie en het kiezen van het best passende aanbod van belang: er moet dáár geïnvesteerd worden waar het nu en in de toekomst zijn waarde opbrengt.

Kwaliteit vs kwantiteit

Schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het bieden van onderwijskwaliteit. Kwaliteit gaat over het bieden van onderwijs waarmee leerlingen optimaal voorbereid worden op participatie in de huidige en toekomstige maatschappij. Onderwijskwaliteit omvat ook maatgerichte ondersteuning en de ruimte om keuzemogelijkheden te bieden; diversiteit van aanbod. Bij het spreken over onderwijskwaliteit raakt men in veel gevallen aan het spanningsveld tussen kwaliteit en kwantiteit. Om goede kwaliteit te bieden is een bepaalde omvang nodig; een vindplaats van leerlingen die het mogelijk maakt om voldoende kennis, expertise en ondersteuning rond de kinderen te organiseren. De relatie tussen kwaliteit en kwantiteit ligt genuanceerd en is voor elke school en elk bestuur anders. Prodas wil sturen op kwaliteit boven kwantiteit. De grootte van de onderwijsvoorzieningen moet daartoe passen bij de omgeving en de wijze van onderwijsorganisatie. Scholen dienen een toekomstbestendige omvang te hebben: een voldoende groot voedingsgebied om een relevante vindplaats te zijn van kinderen (en diensten) en daarmee continuïteit en kwaliteit van het onderwijsaanbod te kunnen garanderen, alsmede aanbod van partners.

Thuisnabijheid

Prodas streeft er naar het onderwijs zo veel mogelijk thuisnabij te organiseren voor de leerlingen. Thuisnabij in de vorm van nabije fysieke bereikbaarheid, maar ook in de vorm van onderwijs dat past bij de leefstijl van de leerlingen. Bij het definiëren van thuisnabijheid in fysieke zin, geldt dat ouders (en kinderen) een relatief grote actieradius hebben. Waar mogelijk wordt aansluiting gezocht bij en geanticipeerd op reeds ingezette ruimtelijke ontwikkelingen en lokale beleidsontwikkelingen (van gemeente maar ook van partners in het onderwijs of in de maatschappij).

Flexibiliteit en duurzaamheid

Toekomstbestendigheid en eigentijds onderwijs is een belangrijk speerpunt. Toekomstbestendigheid betekent inspelen op de vraag van vandaag en nog belangrijker: de vraag van morgen. Toekomstbestendigheid vraagt flexibiliteit, aangezien de vraag van morgen anders kan zijn dan we nu kunnen voorzien. Flexibiliteit is te realiseren door goed na te denken over de wijze waarop onderwijs gehuisvest wordt; in spreiding en gebouwen. De gebouwelijke structuur en inrichting moet zo vrij en open mogelijk zijn, zodanig dat het gebouw niet dwingend is voor de wijze waarop onderwijs wordt uitgevoerd. In een ideale situatie is de indeling en inrichting en eventueel zelfs de functionele invulling te veranderen naarmate behoeften en werkwijzen in de tijd veranderen. Toekomstbestendig is daarnaast ook duurzaam. Duurzaamheid is steeds meer gevat in wettelijke verplichtingen zoals voorschriften in het Bouwbesluit ten aanzien van Frisse Scholen en BENG (Bijna Energie Neutrale Gebouwen). Prodas hebben in de wet de mogelijkheid mee te investeren in duurzaamheidsmaatregelen (voor zover deze bijdragen aan een gunstigere gebouwexploitatie en zodanig terug te verdienen zijn).

Kindcentrum

Om de ontwikkeling van kinderen maximaal te kunnen faciliteren, wordt professionele dienstverlening met betrekking tot onderwijs, ontwikkeling, opvang en zorg het best aangeboden in de vorm van Kindcentra. Deze voorzieningen functioneren als een netwerk waarbinnen onderwijs en andere professionele partners werken aan de ontwikkeling van kinderen. De samenwerkende organisaties bieden voor alle kinderen een samenhangend aanbod van opvang, educatie, zorg, ondersteuning en vrije tijd. Ze creëren een continuüm van aandacht en zorg rond elk kind. In dit netwerk krijgen zowel de reguliere onderwijsvoorzieningen als de specialistische voorzieningen een plek. Een kindcentrum garandeert vloeiende overgangen tussen de voorschoolse periode, primair onderwijs en de aansluiting op voortgezet onderwijs.

Synergie door multifunctioneel gebruik

De exploitatielasten van de onderwijshuisvesting kunnen worden beperkt door multifunctioneel gebruik. In multifunctionele accommodaties worden ruimten gezamenlijk gebruikt, waarmee lasten worden gedeeld. In geval van leegstand in bestaande solitaire schoolgebouwen kunnen de exploitatielasten van het schoolbestuur worden beperkt door leegstaande lokalen te verhuren of in medegebruik te geven aan kindpartners en/of maatschappelijke organisaties. Voorwaarde is dat de kosten voor aanpassing en beheer beperkt kunnen blijven en dat goede afspraken gemaakt worden over gezamenlijk gebruik. Verhuur of medegebruik van onderwijsruimte ten behoeve van maatschappelijke, culturele of recreatieve activiteiten kan op gespannen voet staan met de exploitatie van gemeenschapshuizen, omdat voor die activiteiten dan geen gebruik (meer) wordt gemaakt van deze voorzieningen.

Concreet: SHP Asten

Binnen de kern Asten worden nu en in de komende jaren krimpende leerlingaantallen verwacht. Tegelijk ontstaat in het bestuur en bij de vier betrokken schoolleiders de behoefte om het onderwijsaanbod in Asten te herijken naar de hierboven geschetste ontwikkelingen en gezamenlijk en integraal te benaderen richting toekomstbestendig onderwijsaanbod (toekomst- en kindgericht). Gecombineerd met het ten einde lopen van de levensduur van een aantal gebouwen heeft dit ertoe geleid in gezamenlijkheid met de gemeente en PlatOO te willen werken aan een Strategisch Huisvestingsplan.

Daaraan is de strategische ambitie verbonden om binnen Asten te onderzoeken in hoeverre een verticaal ontwikkelings- en onderwijsaanbod voor kinderen van 2-14 jaar realiseerbaar is samen met de ketenpartners in Asten. Uitgaande van de maatschappelijke opdracht van Prodas en de wettelijke kaders.

- Een doorlopend onderwijsaanbod 0-18 jaar in de kern Asten, samen met de ketenpartners Pinkeltje (of een andere aanbieder) en het Varendonck College.
- Naar vergaande samenwerking van de Prodas scholen in Asten met als perspectief: gezamenlijke verantwoordelijk, aansturing en onderwijsaanbod.
- Ruimte voor de leerling: van onderwijs naar leersituaties waarin de leerlingen binnen kaders eigen keuzes kunnen maken;
- Persoonsontwikkeling: brede 21e eeuwse vaardigheden;
- Onderwijs van een hoge kwaliteit;
- Gepersonaliseerd leren of maatwerk voor alle leerlingen binnen Asten;
- Maatwerk ten aanzien van: (extra) vakken, leerdiepte (maximaal niveau), leertempo, taal etc.;
- Ruimte geven voor talentontwikkeling.

Ten aanzien van de locatie Varendonck biedt de bouw van een basisschool kans op toekomstbestendig onderwijs voor de komende 40 jaar. Het wordt mogelijk in te spelen op vragen die er in het onderwijs leven zoals:

- Een geleidelijke overgang po-vo;
- Gezamenlijk gebruik van voorzieningen;
- Doorlopende leerlijnen van vroegschool tot en met onderbouw VO;
- Efficiëntere inzet van medewerkers;
- Efficiënte inzet van specialisten en vakdocenten;
- Expertise inzetten waar die nodig is.